

2023-04-18 Nr. NV-904

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.:TAP-22-1465(3), 22-1466(3); TAIS NR. 22-8337(5), 22-11391(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MECENAVIMO ĮSTATYMO NR. XIII-1198 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne	<i>Kultūros ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-04-04	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Šiuo metu galiojantis Mecenavimo įstatymas (priimtas 2018 m.) prisideda formuojant mecenavimo kultūrą, skatina privačias iniciatyvas kultūros ir meno plėtrai, tačiau jo poveikis visuomenei nėra ženklaus.

Nors Mecenavimo įstatymas įteisino nacionalinio ir savivaldybės mecenato statusus, tačiau praktinės taikymo problemos rodo, kad įstatymu apibrėžtos kategorijos neatlieka savo funkcijos, pagal numatytas sąlygas sunku atrasti paramos teikėjų, kurie atitiktų nacionalinio mecenato apibrėžtį, todėl dabartinis reguliavimas neatlieka savo funkcijos, neskatina gerųjų pavyzdžių sklaidos visuomenėje.

Atkreiptinas dėmesys, kad mecenatystės reiškinys neturi gilių tradicijų šiandienos Lietuvoje, mecenatystės idėja visuomenėje nėra aktyviai skleidžiama ir puoselėjama. Tai identifikavo ir Lietuvos kultūros tarybos lėšomis finansuotas tyrimas „Mecenavimo paskatų vertinimas“ (atliktas 2021 m. gruodžio 6-23 d. [PowerPoint Presentation \(kulturostyrimai.lt\)](#)), kuris atskleidė, kad, respondentų nuomone, pirmuoju žingsniu siekiant skatinti mecenatystę, galėtų būti didesnis dėmesys rėmėjams ir mecenatystės populiarinimas: būtų tikslinga skirti daugiau dėmesio viešai komunikacijai, populiarinti pačią mecenatystės idėją, atkreipti į mecenatus šalies aukščiausių pareigūnų dėmesį, viešinti jų pasisakymus nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu žiniasklaidoje.

Teikiamas teisės akto projektas parengtas įgyvendinant Vyriausybės programos įgyvendinimo plano priemonę 2.1.5 „Didinti visuomenės ir verslo įsitraukimą į kultūros mecenatystę, tobulinti esamą reglamentavimą (Mecenavimo įstatymas ir kiti susiję įstatymai), gerinti netiesioginės valstybės paramos kultūrai mechanizmą“ (įvykdymo data - 2022 m. IV ketv.).

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Teikiamo Įstatymo projekto pakeitimais siekiama paskatinti didesnę visuomenės ir verslo įsitraukimą į mecenatystę, skatinant gerųjų pavyzdžių ir praktikų sklaidą visuomenėje.

Siūloma:

- įtvirtinti naują mecenatų kategoriją – bendruomenės mecenatas (siekiama apdovanoti ne mažiau 50 000 eurų per metus tam tikrai sričiai suteikusius fizinius ar juridinius asmenis);
- atsižvelgiant į esamą situaciją, sritys, kuriose gali būti įgyvendinami mecenuojamieji projektai, siūlomos papildyti nauja sritimi – pilietinės visuomenės stiprinimas;
- nustatyti, kad mecenato vardas asmeniui gali būti suteiktas daugiau nei vieną kartą, tačiau jis negali būti suteiktas už mecenavimą, už kurį jau buvo suteiktas mecenato vardas;
- siūloma, kad tuo atveju, jeigu paramą mecenuojamajam projektui skyrė juridinis asmuo, būtų sudaryta galimybė suteikti mecenato vardą sprendimo teisę juridiniame asmenyje turinčiam fiziniam asmeniui;
- nustatyti, kad mecenatais negalėtų būti fondai ir nevyriausybines organizacijos. Mecenatais turėtų būti laikomi asmenys skyrę paramą tokiems fondams ir nevyriausybiniams organizacijoms, o patys fondai ir nevyriausybines organizacijos turėtų būti laikomi mecenuojamaisiais projektais;

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- siekiant patikslinti projekto pripažinimo mecenuojamuoju projektu kriterijus siūloma, kad būtų vertinama tokio projekto atitiktis ir savivaldybių strateginiams dokumentams, nes Mecenavimo įstatyme viena iš mecenatų kategorijų yra ir savivaldybės mecenatas;
- apjungti visų mecenatų apdovanojimą į vieną renginį, siekiant didesnio matomumo ir visuomenės dėmesio mecenatams;
- praplėsti Mecenavimo tarybos funkcijas, įtraukti mecenavimo specialistus į teisėkūros procesus ir pasinaudoti jų sukaupta patirtimi. Mecenavimo tarybai siūloma suteikti šias papildomas funkcijas: analizuoti mecenavimo ir paramos procesus, aktualias šios srities problemas, teikti Kultūros ministerijai pasiūlymus dėl šių problemų sprendimo ir mecenavimą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo ir kt.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Sudaryta ir veikia Mecenavimo taryba (kolegiali visuomeniniais pagrindais veikianti institucija, kurios paskirtis - vertinti projektų atitiktį Mecenavimo įstatyme nustatytiems mecenuojamų projektų kriterijams ir esminėms sąlygoms bei padėti atrinkti Vyriausybei ar savivaldybės tarybai nacionalinius ar savivaldybės mecenatus).

Numatyta, kad Įstatymas įsigalioja 2023 m. rugsėjo 1 d. Vyriausybė iki 2023 m. rugpjūčio 31 d. priims šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus (pakeis Mecenavimo tarybos nuostatus, patvirtintus Vyriausybės 2018-08-29 nutarimu Nr. 881 „Dėl Mecenavimo tarybos nuostatų ir Mecenavimo tarybos sudėties patvirtinimo“).

STEBĖSENA

Rodikliai, kurie turėtų būti stebimi, nėra nustatomi.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Kultūros ministro 2021 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. IV-867 „Dėl darbo grupės sudarymo“ iš privačių organizacijų, nevyriausybinių sektoriaus bei valstybės institucijų atstovų buvo sudaryta darbo grupė, kuri nagrinėjo klausimus dėl mecenatystės skatinimo. Darbo grupė pasiūlė sukurti naują mecenato kategoriją, kuri turėtų žemesnę finansinę kartelę, taip pat buvo pateikti pasiūlymai dėl mecenatų pagerbimo renginio ir jo komunikacijos. Darbo grupė siūlė kompleksinius mecenavimo skatinimo sprendimus.

2024 m. Kultūros ministerija planuoja inicijuoti komunikacijos kampaniją „Skatinkime kultūros mecenatystę ir paramą“, kurią planuojama finansuoti 2021–2030 metų Kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos pažangos priemonės „Aukštos meninės vertės, įvairaus ir įtraukaus kultūros turinio prieinamumo didinimas“ lėšomis.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Suderinta su Lietuvos savivaldybių asociacija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Valstybės saugumo departamentu, Vidaus reikalų ministerija ir Krašto apsaugos ministerija.

Teikiamas Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės (Išvada Nr. NV–2499) ir Socialinės politikos grupės (Pažyma Nr. NV–696) pastabas ir pasiūlymus bei suderintas darbo tvarka.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje Nr. NV-879 (2023-04-14) pastabų ir pasiūlymų neteikiama.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Nomeda Poderienė

Socialinės politikos grupė Socialinės politikos grupė, patarėja patarėja